

עין משפט  
גר מצודה  
צו:

ד א מ"י פ"ב מהלכות שבת  
הלכה ח סמך לאוין פה:  
ה ב מ"י פ"ז שם הל' א:

מוסף רש"י

[illegible]

רַב נָסִים גָּאון

**פרק אחד עשר חורק**  
ולרי אליעזר המחיים על  
תולדה במקום אב. קול  
[מאמר] ר' אליעזר במסכת  
כריתות [דף פו] וסבר פירשנו  
בדבריו בפרק כלל גדול.  
ועיקרן כחיות מהגם  
בפרשת כהן משיח בסדר  
ויקרא.

רבינו חננאל

אמרין זיקה תלדה  
התקצרה דיו, וזקאה נפא  
מיתא דל יוין קין  
מלאכה מרע וצו משה  
יעצוריו קול כמחנה דהת  
וגו, ששה ידיו יתב  
וסתמה דיו, מנהג ידיו  
היה יא קאמר ליה דהש  
לישראל לא יתב מפתיו  
הוא יתב ויתב תורה  
הוא גרסין תב ופסא  
דכשתה הוא קא גמיר  
המנהג תבשה, שערין ל  
מיתוחא וזקאה שערין  
דששתה וזמנין דלון  
קבאי ארין קבאי דלון  
תשלה דיו גרסא, וסגיא  
משה בתי בחול דיו  
כמחנה יתב דיו  
קאמר לישראל ליה  
זחית מרע שלום ליה  
עורב דכשתם מרסם  
חש תבתי מרע תבשה  
וגו, ופסא ידיו משה  
יעצוריו קול כמחנה דהת  
וכתב וסמלנה דהת  
ליו לכל, וזקאה  
משה לרשות מלאכה  
דיו, דייקנין יא אבד  
חורא יא אשא לא ילא  
חורא תלונתה קודרה, לא  
יא עשע דל מלאכה  
קאמר חורא, ולא חור  
עבדי מרע חורא לא חור  
שער מיתב, שער תבשה  
קין ליה, מלאכה, וזמין  
דאמר ליה יא עשע דל  
מלאכה קיבול, כמחנה  
דלונת וסמלנה, וזמין  
ובכא כמחנה וזמין

צו:

**הוצאה** גופה חיבת. ואל"ג שהיה צמחן כדמך א"ס  
הורידו קרשים מעגלה כו' מכל מקום אי לאו דמחי  
לא הוה מחייבי עליה לפי שמלאכה גרועה היא כדפי' לעיל (דף י.א.)  
**ובמאי** דבשבת קא' ר"ח ל"ג כל זמן עד אשכחן הוצאה דהא

אפילו בחול קאי נפקא  
דהואה מלאכה הוא דהא  
ייה מלאכה כדכתיב ואיש  
יעשו עוד מלאכה לתרומת  
תיב ויכלה העם מהביא  
להואה מלאכה וכן דריש  
ההדיא בירושלמי:

**הבנסה** מנצח סברה הוא בן  
וא"ת מה זרין להאי  
סברה כיון דהוה נמשק  
בסרה העל קרשני עגלה כ' דהא  
במשקן משמע בני זריקה דלס היתא  
נמשקן הוה אחי ליה שפיר וי"ל  
דזריקה נמי איכא סברה מה לי  
ע"י הולאה מה לי ע"י זריקה דאי לאו  
סברה לא הוה ממשקין לה תולדה  
דהולאה ואי לא הוה נמי נמשקן לא  
הוה מתייבין עלות מנסקרא לפי  
שמלאה גרועה היא:

**וְלִרְבִּי אֱלִיעֶזֶר דְּמַחֲבִים** אֲתִּירָא  
בְּמִסְכּוֹם דְּאִמָּא קְרִי לָהּ  
אֵב בּוֹ, הָוּא מְזִי לְמִימַר דְּנִקְפָא  
מִינָהּ לְעֵינֵי הַרְחֵל דְּכַפִּי בְּפִי כֻלָּל  
גְּדוֹל (לְעִיל עַד): וְאִיכָא לְמִימַר דְּהֵינּוּ  
כְּרִי, אִימַת דְּגַרְסִי הָךְ דְּהוּת בְּמִשְׁכֵּן  
חֲשִׁיבָא קְרִי לֵה אֶז וְיָךְ דְּלֵה הוּת  
בְּמִשְׁכֵּן חֲשִׁיבָא קְרִי לֵה מוֹלֵדֵה וּלְפִי  
זֶה יֵה מֵלָאֲבוֹת דְּהוּ בְּמִשְׁכֵּן כְּנוֹן  
מִנְכֵּה וּמִשְׁקָה וְרַעֲשִׁי דְּלֵה חֲשִׁיבִי וְלֵה  
אִי אֲבוֹת וְכֵן אִי גַרְסִין דְּהוּת  
בְּמִשְׁכֵּן וְחֲשִׁיבָא קְרִי לֵה אֶז אֶז אִי  
גַרְסִי הָךְ דְּהוּת בְּמִשְׁכֵּן חֲשִׁיבָא וְקְרִי  
לֵה אֶז הָךְ דְּלֵה הוּת בְּמִשְׁכֵּן לֵה חֲשִׁיבָא  
וְקְרִי לֵה מוֹלֵדֵה לְפִי אִי הַחֲלוּלוֹת לֵה  
הוּת בְּמִשְׁכֵּן:

א"י נמי הך דבתיבא קרי לה אב  
הך ליטנא לא ליטנריך אלא  
משום הולאה: ודי'למא ש"חופי  
הוו משל'חפ. הכי נמי הוה מזי למיפדך  
דילמא תוך ארבע אמות הוה יסבי:  
גזירה

17 לשואלוֹהִיָּה וְדִלְמָא גְבִי הֲדָרִי  
 מִשְׁלַחֲפִי וְתוּ מִי שְׂאִילִי מִהֲדָרִי  
 עוֹשִׂים מִמְּלַאכְתּוֹ הוּא עוֹשֶׂה וְאִי  
 רַחֲמֵי ר' מִגִּלְן דְּמַחֲיִיב אֵלָא כָּל ד'  
 אִמְר שְׂמוּאֵל מְקִיּוֹשׁ מַעֲבִיר א  
 הוּא רַב אַחָא בְּרַבִּי יַעֲקֹב אִמְר  
 מִצְטָרִי מִגִּלְת סַתְרִים בִּי ר' א  
 מִלֵּאכֹת אַרְבַּעִים חֹסֵר אַחַת 18  
 אַחַת אַחַת וְתוּ לֹא וְרַחֲמֵי 19 אֲבָר  
 לְמָה לִּי וְא"ר יוֹחָנָן שְׂאֵם עֲשָׂאן  
 אִינוּ חַיִּיב עַל אַחַת מֵהֶם רַב  
 פְּשִׁיטָא לִיה דְּתוּלֵשׁ חַיִּיב וְרַב  
 הָא מִיחַת לֹא מִסְפָּקָא וּמ"ס הָא  
 הוּא אוֹמֵר 20 וְיִהְיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי  
 מֵת בְּמִדְבַר מָה לְהֵלֵן צִלְפַּחַד  
 יְהוֹדָה בֶּן בְּתִירָא עֲקִיבָא בֶּן כֶּךָ  
 הִתּוֹרָה כִּיסְתּוּ וְאַתָּה מִגִּלְתָּ א  
 נִבְרַח עֲלֵיהּ וְלֹא פִירַשׁ לָחוּ הִיא וְהִיא

## הזורק פרק אחד עשר שבת

היה במשכן בדמור והם  
וכל מקום אי לאו דמי  
הוא כפי לעיל (דף כג):  
הוא עד אשכנז הוואה דהא

**גמ'** מכדי זריקה תולדה הוצאה היא א"רוצאה  
<sup>16</sup> גופה היכא כתיבא א"ר יוחנן דאמר קרא  
 ויצו משה ויעבירו קול במחנה משה היכן  
 הוה יתיב במחנה לויה ומחנה לויה רה"ר הוא  
 וקאמר להו לישראל לא תפקיו ותיתו מרה"י  
 דידכו לרה"ר וממאי דבשבת קאי דילמא בחול  
 קאי ומשום דשלימא לה <sup>17</sup> מלאכה כדכתיב  
 והמלאכה היתה דים וגו' גמר העברה העברה  
 מיוה"כ כתיב הכא ויעבירו קול במחנה וכתביב  
 התיב והעברת שופר תרועה מה להלן ביום  
 אסור אף כאן ביום אסור משכחת הוצאה  
 הכנסה מנזל סברא היא מכדי מרשות לרשות  
 הוא מה לי אפקין ומה לי עיילי מיתה הוצאה  
 אב הכנסה תולדה ומכדי אהא מיחייב ואהא  
 מיחייב אמאי קרי לה האי אב ואמאי קרי  
 לה האי תולדה נפקא מינה דאי עביד שתי

אבות בהדי הדדי אי נמי שתי תולדות  
בהדי הדדי מייחייב תרתי ואי עביד אב  
ותולדה רדייה לא מייחייב אלא חדא יולר"א  
דמייחייב אתולדה במקום אב אמאי קרו לה  
אב ואמאי קרו לה תולדה קרו דהואי במישכן  
חשיבא קרי לה אב הי דלא הואי במישכן  
חשיבא לא קרי לה אב אי נמי הי דבתיבא  
קרי אב והאי דלא חשיבא קרי תולדה והא  
דתנן "הזורק ד' אמות בכותל למעלה מ'  
טפחים כוזק באויר למטה מ' טפחים כוזק  
בארץ והזורק בארץ ד' אמות חייב זרק ד'  
מאן דאמר כוזק בארץ כוזק בארץ כוזק בארץ

אמות ברה"ר מגזן דמחייב אמר ר' יאשיהו שכן אורגי יריעות זורקין מחטיתן זה לזה אורגין מחטין למה להו אלא שכן תופרי יריעות זורקין מחטיתן זה לזה ודילמא גבי הדדי הוו יתבי מטו הדדי במחטין דילמא בתוך ארבע הוו יתבי אלא אמר רב חסדא שכן אורגי יריעות זורקין בוכיאר ביריעה והלא אגדו בידו בנסיכא בתרא והא במקום פטור קאולא אלא שכן אורגי יריעות זורקין בוכיאר ו יתבי מטו הדדי בחפת ודילמא שלחופי הוו התניא "לירא יאיש איש ממלאכתו אשר המה נו עושה ממלאכת חבריו ותו מעביר ד' אמות אמות ברה"ר גמרא גמירי לה: אמר רב יהודה בע אמות ברה"ר הוה במתניתא תנא תולש עמר הוה למאי נפקא מינה לכדרב "דאמר רב יא וכתבו ביה איש כן יהיה אומר אבות עם עשאו כולם בעל חסות (אתח) ואינו חייב אלא מלאכות ארבעים חסר אחת והוינן בה מניינא ולם בהעלם א' חייב על כל אחת ואחת אימא יהודה פשיטא ליה דהמעביר חייב ומתני' חא בר יעקב פשיטא ליה דמעמר חייב מ"ם מזהת לא מספקא: ת"ר מקושה זה צלפחד וכן יכר וימצאו איש וגו' ולחקן הוא אויבר "אבינו אף כאן צלפחד דברי ר' עקיבא אמר לו ר' יבין כך אתה עתיד ליתן את הדין את כדברך ו ואם לאו אתה מוציא לעו על אותו צדיק ואלא

וא לרב יהודה אין זו העברה שהרי נהרג מקושש עליה ולמתינתא אין חולש באתו ס' ואלא

[illegible]

## מסורת הש"ס

(א) וְיִרְדּוּ הָאֵלֶּיךָ הַיּוֹדֵעִים הַלֵּלוֹת מִלִּפְנֵי  
הַיָּם מִלְּפָנֶיךָ מִלִּפְנֵי הַיָּם (ב) כִּיךָ בִּי  
לְעֵל עֵם: כְּרוֹמֹת עֵם: (ג) לְעֵל  
וְ: קֶה: (ד) וְעֶפְרָךְ שִׁיל גִּרִּים  
הַעֲרֹךְ שִׁילֵיךָ: (ה) וְיִלְכֻטֵּם אִישׁ  
מִרֵּעֵהוּ: (ו) לְעֵל וְ: בְּכֶלֶת לֵב:  
(ז) וְשֶׁם וְשִׁינֵי: (ח) וְלִקְרָן קֶה:  
(ט) לְעֵל מֵט:

תורה אור השלם

1 וְעַתָּה תִּעְבְּרִי וְיָשָׁר  
 בְּמִלְכָּתוֹ לֵאמֹר אֲשֶׁר אֲשֶׁר  
 אֵל יִעֲשֶׂה עִדּוֹ מִלְכָּה  
 לְחִרְמוֹת הַקֹּדֶשׁ וְיִבְלֵא  
 עִמּוֹ מְחֻבָּרִים: שְׁמוֹת 2  
 2 וְהַמְלִאכָה הָיְתָה רָחֵל  
 כָּלל מִלְעֻבָּלָה עֲשֻׁת  
 אֶתֶר הָעֵלִי: שְׁמוֹת 3  
 3 וְהִזְכֵּרְתָּ שְׁמוֹת הָרוּחָה  
 בְּחִרְשׁ הַשְּׁבִיעִי עֲשֻׁד  
 בְּחִרְשׁ כֹּחַם הַדְּבָרִים  
 תִּעְבְּרִי וְיָשָׁר אֲשֶׁר  
 אֲרַבֵּם: וְקָדַם 4  
 4 וְיִבְנֵא כֹל מִלְכָּתָה  
 הַשְּׁמִים אֵל אֵשׁ  
 הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר  
 מִלְכָּתָהּ אֲשֶׁר הָיָה  
 עִשְׂוֹ: שְׁמוֹת 5  
 5 וְהָיוּ בִּי יִשְׂרָאֵל מְבֻרָךְ  
 וְיִמְעֻקֵּא אֵשׁ מְקֻשֶּׁשׁ עִדּוֹ  
 כֹּחַם הַשְּׁמִים: שְׁמוֹת 6  
 6 מְבֻרָכֵי כֹל  
 7 אֲבִינִי מִתּוֹ מְבֻרָכֵי וְהָיָה  
 אֵל וְהָיָה בְּחוֹךְ הַקֹּדֶשׁ  
 וְהִזְכֵּרְתָּ עִם כִּי עֲשֻׁת הָיָה  
 מִכִּי מִתְּחִלָּה וְכִי וְכִי  
 לִי חֵן: מְבֻרָכֵי 8  
 8 מְבֻרָכֵי כֹל

## הנהות הב"ח

(א) נט' דשליחא לה עבירותא  
כדכתיב והמלאכה:

## דביני חננאל (דזשקד)

[illegible]

יורה לה מלאת הרצאה, והכנסת נמי  
בל מהן ולהכניס ללשכה, ומפורש נמי  
אב, והעושה אב ותולדה ידיה מתייב  
קרי להא אב ולהאי תולדה, ופשטה  
וזרק ד' אמות ברה"ר מנל דחייב, איז  
שית, ואקשינן אידען מחטין למה להו,  
מחטין ארבע אמות ברה"ר שמת להו,  
ונלן ד' אמות הוי ביעיה, דילמא פחת  
יעה, ויש שנוהטין בביעיה, קרי בביעיה,